

DAVET VE
KARDESLİK
VAKFI

ÜMMETİ UYANDIRAN ŞEHİD HASAN EL-BENNA PANELİ

9 ŞUBAT 2019 | İSTANBUL

Ümmeti Uyandıran Şehid Hasan el-Benna

Ekrem Özgüç

Müminler içinde Allah'a verdikleri sözde duran nice erler vardır. İşte onlardan kimi sözünü yerine getirip o yolda canını vermiş, kimi de (şehidliği) beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde (sözlerini) değiştirmemişlerdir. (Ahzab 33/23)

Hasan el Benna 12 Şubat 1949 tarihinde emperyalist-sömürgeci güçlerin ve Mısır firavununun ortak suikastıyla Kahire'nin en büyük meydanında kurşunlandı. Hastanede ölüme terkedildi ve kan kaybından ölmesi sağlanarak 42 yaşında şehid edildi.

Hasan el-Benna'nın şehadetiyle insanlık; ilmiyle, imanıya, samimiyetiyle, çalışkanlığıyla, keskin zekasıyla, derin ve dikkatli düşüncesiyle, geniş kalbiyle ve temiz ruhuyla, kısacası her şeyi ile en güzel örneklerden birini yitirdi. Ruhunu, bedeni, kalbi, hareket ve davranışları ile kendini bütünüyle Allah'a adanmış bir mücahidi yitirdi. İslam'ın tertemiz gölgesinde bütün İslam beldeleri için saygınlık, özgürlük, istikrar ve güzel bir hayat isteyen başarılı bir lideri kaybetti. Varlığının sırrını anlayan, her şeyden ilgisini kesip yalnız Allah'a yönelen ve "Benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah içindir. Onun ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve ben Müslümanlardayım diyen" geceleri abid, gündüzleri mücahid olan bir kişiyi yitirdi.

Davet ve Kardeşlik Vakfı; yaşamı boyunca ruhu, bedeni, kalbi, hareket ve davranışları... Kısacası her şeyi ile kendini Allah'a adanmış, tarihte benzeri az görülen şahsiyetlerden birini, Hasan el Benna'yı anma ve anlama üzerine bir panel düzenledi.

İstanbul Ali Emiri Kültür Merkezinde İstanbulluların yoğun ilgi ve katılımlarıyla gerçekleştirilen panel Kur'an-ı Kerim tilavetiyle başladı.

Vakfın mütevelli heyeti üyesi Dr. Tahir Deniz'in açılış ve selamlama konuşmasından sonra emperyalist güçlerin

Hasan el Benna, Kur'an ve sünnet ışığında fikirleri, örnek kişiliği ve yol haritasıyla ümmeti ihya ve inşa etmeye devam etmektedir.

talep ve desteğiyle Mısır'da yapılan darbe sonucu tutuklanan ve idamla yargılanan Müslüman Kardeşler Rehberlik Konseyi Başkanı Muhammed Bedii'nin vekili ve yardımcısı Dr. İbrahim Münir programın onur konuğu olarak katıldı.

Hasan el-Benna'nın uluslararası bir suikastla kendi devletinde şehid edildiğini ve şehadetinden yaklaşık 80 sene sonra onu anmaya devam etmekte olduğumuzu söyleyen Dr. İbrahim Münir, Hasan el-Benna'nın davetinin Kur'an ve sünnet olduğunu ve bu davanın kıyamete dek engellenemeyeceğini söyledi.

Programı Müslüman Kardeşler Genel Sekreteri Dr. Mahmud Hüseyin de katılarak el-Benna'nın daveti, ilmi ve İslam dünyası üzerindeki etkisine değindi.

Panelde konuşma yapan Müslüman Kardeşler Cemiyeti Davet Birimi Başkanı Prof. Dr. Abdulhalık Eş-Şerif Hasan el-Benna'nın davet çalışmalarının ve fikirlerinin İslam dünyasına etkilerine değindi.

Açılış konuşmaların ardından oturum başkanlığını gazeteci-yazar Ahmet Varol'un yaptığı panelde, Davet ve Kardeşlik Vakfı Başkanı Dr. Maruf Çelik, "Hasan el-Benna'nın Davet Metodolojisi", Araştırmacı-Yazar Beşir Eryarsoy 'Hasan el-Benna'nın İslam Dünyasına Etkileri' ve Prof. Dr. Mehmet Akbaş ise "Bir Hareket

Adamı Olarak Hasan el-Benna" başlıklı birer sunum gerçekleştirdi.

Uluslararası bir suikastla kendi devletinde şehid edilen ve şehadetinden yaklaşık 80 yıl sonra İstanbul'da ve İstanbulluların yoğun ilgi ve katılımlarıyla anılan Hasan el Benna, Kur'an ve sünnet ışığında fikirleri, örnek kişiliği ve yol haritasıyla ümmeti ihya ve inşa etmeye devam etmektedir. Allah'ın izniyle hiçbir güç bu davayı yıldırmayı başaramayacak ve engelleyemeyecektir.

"Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Hâlbuki kâfirler istemeseler de Allah nurunu tamamlayacaktır." (Saf, 8)

DR. TAHİR DENİZ KİMDİR?

DAVET VE KARDEŞLİK VAKFI GENEL BAŞKAN YARDIMCISI

1964 Mardin doğumludur. İlkokulu Mardin’de, ortaokul ve liseyi ise Malatya’da okudu. Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) İnşaat Mühendisliği’ni bitirdi. Yüksek lisans ve doktorayı İstanbul Teknik Üniversitesi’nde (İTÜ) tamamladı. Dicle Üniversitesi’nde beş yıl öğretim görevlisi olarak çalıştı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin iktisadi teşekküllerinden biri olan İstanbul Asfalt Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ’de (İSFALT) 17 yıl görev yaptı.

Şu an 3. Boğaz Köprüsü-Kuzey Marmara Otoyolu’nda baş mühendis olarak çalışmaktadır. Fatih Sultan Vakıf Üniversitesi, Beykent Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi’nde ders vermektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Şehit; şehadetiyle, davasıyla ve kanıyla ümmeti uyandırma noktasında çok büyük işler başarmıştır. 43 yıla çok şeyler sığdırmıştır. Mısır'da başlayan bu diriliş hareketi, dünyanın dört bir yanına dağılmıştır. Hindistan'da, Arap aleminde, Türkiye'de, Avrupa'da Amerika'da ve pek çok yerde elhamdulillah her geçen gün bu uyanış devam etmektedir. Bu tür etkinliklerle, panellerle ve sempozyumlarla şehidin vefatından sonra da Müslümanların bu görevi üstlenmesi suretiyle bu uyanış devam edecektir Allah'ın izniyle. Bu uyanışta enteresan bir noktayı vurgulamak istiyorum; şehit Seyyid Kutup... Amerika'da İmam el-Benna'nın şehadeti sonrasında uyanmış ve bu yolda aynen imamın davası uğruna şehit olması misali Seyyid Kutup da bu dava uğruna şehadete yürümüştür. Davada sadakat, ihlas ve dava uğruna canını ortaya koymak, sonunda şehit olmak... Ahzap suresinin 23. ayetinde buyuruluyor ki: "Mü'minlerden öyle adamlar vardır ki, Allah'a verdikleri söze sâdik kaldılar. İçlerinden bir kısmı verdikleri sözü yerine getirmiştir (şehit olmuştur). Bir kısmı da (şehit olmayı) beklemektedir. Verdikleri sözü asla değiştirmemişlerdir."

Değerli kardeşlerim! Ebu'l Hasan en-Nedvi, Hindistan'da -Allah kendisine rahmet eylesin- imamın "Hatıralarım" kitabına bir mukaddime yazmasını istediklerinde, mukaddime için diyor ki: "Bu esere takdim yazmak, Allah'a yaklaşıtırcı salih bir ameldir. Öyle düşünüyorum ve öyle başlıyorum. Bu büyük zatın eserine mukaddime yazarken ellerim titreyerek yazıyorum." Yine en-Nedvi diyor ki: "Öncüler, karanlığın her tarafı kapladığı ve tefekkürün felce uğradığı dönemlerde ortaya çıkarlar" ve başka bir yerde de diyor ki: "Bu adam Rabbani kudretin bir eseridir

Hasan el-Benna; şehadetiyle, davasıyla ve kanıyla ümmeti uyandırma noktasında çok büyük işler başarmıştır. 43 yıla çok şeyler sığdırmıştır. Mısır'da başlayan bu diriliş hareketi dünyanın dört bir yanına dağılmıştır

geleneğin veya hocaların ortaya çıkardığı değil! İmam el-Benna büyük bir öncü, büyük bir lider... Bir konuşmasında kardeşlerine hitap ederken şunları söylüyor: "Kardeşlerim insanlar biçsinler diye ekmeye hazır mısınız? Ümmetimiz hayat bulsun diye ölmeye hazır mısınız? Değerli kardeşlerim! Bu inançla tesis edilen bir dava asla ölmez. Bu davayı engelleyebilecek bir güç de olmaz. Kırk üç yılın içerisinde çok şey sığdırılmış dedik.

El-Benna özellikle karanlığın en yoğun olduğu dönemde, hilafetin kaldırılmasından hemen sonra 'İhvan-ı Müslimin' teşkilatını tesis ediyor ve tesis edilen teşkilat, esaslar üzerine kuruluyor. Liderlerin veya hoca efendilerin iradelerine bırakılmıyor. Dolayısıyla lider ölür veya öldürülürse, dava bu esaslar üzerinde bütün hızıyla ve bütün samimiyetiyle devam ediyor. Şehit edilmesi bütün İslam dünyasında büyük üzüntüye yol açmıştır. Peygamber aşığı Ali Ulvi Kurucu Allah rahmet eylesin, Medine'de uzun dönem yaşamış ve orada vefat etmiştir.

Resulullah aşığı, aynı zamanda Resulullah komşusudur. Hasan el-Benna ile görüşme ve tanışma fırsatı olmuştur. Kendisi diyor ki: "İmam el-Benna'nın vefatını işittiğim gün, anam babamın vefatından daha fazla üzü-

düm. Çünkü o milyonlarca gencin manevi babasıydı."

Şehit Seyyid Kutub -Allah kendisine rahmet eylesin- diyor ki: "Şüphesiz bizim kelimelerimiz ve fikirlerimiz mumdan yapılan gelinler gibidir. Ne zaman ki onların yolunda ölürüz, işte o vakit ruh kazanırlar ve hayat bulurlar."

Değerli kardeşlerim, değerli hocalarım, Davet ve Kardeşlik Vakfı'nın bu anlamlı paneli, bu anlamlı isimle şehadet ayı olan Şubat ayında çok değerli akademisyenleri davet ederek düzenlemiş olması, en-Nedvi'nin deyimini ile "Salih bir ameldir" İnşallah bu tür paneller ve bu tür etkinlikler artarak devam edecektir.

Davet ve Kardeşlik Vakfı'nın İstanbul içinde farklı bölgelerde, temsilciliklerinde ve İstanbul dışında; gençlere, hanımlara ve halkın geneline yönelik etkinlikleri, düzenlediği sempozyum, panel veya sohbetleri devam ediyor elhamdülillah. Bu panelin hayırlara vesile olmasını ve ümmetin uyanışına katkıda bulunmasını temenni ediyoruz. Hepinizi Allah'ın selamı ile selamlıyorum, es-Selamu aleyküm ve rahmetullahi ve berekatühü...

PROF. DR. ABDULHALIK EŐ-ŞERİF KİMDİR?

Soyu Peygamber Efendimizin torunlarından Hz. Hüseyin'e dayanan Abdulhalik b. Hasan el-Şerif; 1946'da Mısır'ın Beni Suveyf vilayetinde doğdu. İhvan-ı Müslimin cemaatinin Davet Bölümü sorumlusu olan eŐ-Şerif, aynı zamanda cemaatin şura üyelerindedir. Dünya Müslüman Alimler Birlięi üyeliği ile birlikte Risale Dergisi istişare heyetindedir.

Ezher Ticaret Fakültesinden mezun olan eŐ-Şerif, yüksek lisansını Arabistan'daki İmam Muhammed b. Suud Üniversitesinde davet alanında, doktorasını da Fıkıh Usulu alanında tamamladı. Menaret Őer'iyye Merkezinin müdürlüğünü yaptı. Defalarca hapsedilip işkenceler gördü. İslami alanda birçok kitap yazmış ve davet alanında birçok televizyon programına katılmıştır.

Prof. Dr. Abdulhalık eş-Şerif

Kur'an-ı Kerim'de ibret almamız için pek çok kıssa bizlere aktarılmıştır. Ümmetin çabalarıyla bir araya getirilen siyer-i nebi ve salihlerin hayatında görmekteyiz ki onlar, kendilerinden sonra gelecekler için bizlere bir miras bırakmıştır. Bazıları bizlere ibadet, kıyam ve hayır yapmak noktasında; başkası ise ilmiyle ve kitaplarıyla öncü olmuştur. Yine başkaları cenk meydanında bizlere öncü olmuştur. Böylece her bir öncü şahsiyet farklı alanlarda bizlere örneklik teşkil etmişlerdir. Hasan el-Benna da bizler için aynen bu şekilde bir örnektir. Baktığımız zaman el-Benna; konuştuğunda ibadet yönünden, eğitim yönünden veya terbiye yönünden konuştuğunda insanların ilgisini çekebilmiştir. Hasan el-Benna, hakikatlerini İslam tarihine kazımıştır. Öyle insanlar yetiştirmiştir ki yazılan kitapları geride bırakmıştır.

İlim meydanına incek olursak, eğitim risalesindeki birkaç satırlık "Fehm maddesi" hakkında Yusuf el-Karadavi 9 kitap yazmıştır. Bu risaleler hakkında denilir ki "Bu risaleler, şerh yazılamayacak kadar veciz ve açıktır." İşte bu o kadar yüce ve güzel bir risaledir. Risaleleri dün veya bugün okuyan kişi, aslında risalelerden dün de bugün de faydalanılabileceğini anlar. El-Benna burada bizleri tarihte olduğu gibi tekrar güçlenmemiz için irşad etmekte ve fitnelere karşı uyarmaktadır. İmamın

Hasan el-Benna gibi adamlar gecelerini ve gündüzlerini davalarına ayırırlardı. Hayatlarını ve mallarını dinlerine adamışlardı. Çabalarını davaları için harcamaktaydılar. Bu adamın azametine en büyük delil; dikmiş olduğu ağacın bütün kasırgalara ve İslam düşmanlarının hain planlarına rağmen hala dimdik ayakta duruyor olması ve meyve veriyor olmasıdır. Ve inşallah İslam düşmanları başarılı olamayacaklar

başka bir risalesini okuyan kişi ise İmam el-Benna'nın son derece sosyal, siyaset adamı ve bir öğretmen olduğunu kavrayabilmektedir. Hasan el-Benna'nın ibadet yönünü ise onunla yaşayanlar zaten biliyor. Bizler de onlardan duyuyoruz. Onlar gecelerini davalarına ayırırlardı. Hayatlarını ve mallarını dinlerine adamışlardı. Çabalarını davaları için harcamaktaydılar. Bu adamın azametine en büyük delil; dikmiş olduğu ağacın bütün kasırgalara ve İslam düşmanlarının hain planlarına rağmen hala dimdik ayakta duruyor olması ve meyve veriyor olmasıdır. Ve inşallah İslam düşmanları başarılı olamayacaklar.

DR. MAHMUD HÜSEYİN KİMDİR?

MÜSLÜMAN KARDEŞLER GENEL SEKRETERİ

Dr. Mahmud Hüseyin, 16 Temmuz 1947 yılında Mısır'ın Jafa kentinde doğdu. Liseyi, zamanında Mısır yönetiminde olan Rafah'ta okudu. 1984 yılında Amerika Iowa City Üniversitesi'nden mezun oldu. 1970 yılında Müslüman Kardeşler teşkilatında aktif görev almaya başladı. ABD'de yine aynı üniversitede yüksek lisans yaparken, Dr. Muhammed Mursi ve Muhammed Ali Bışr gibi Müslüman Kardeşler teşkilatının önde gelen isimleriyle tanıştı.

Mısır'a döndükten sonra Asyut Üniversitesi'nde mühendislik alanında profesör oldu. Müslüman Kardeşler içerisindeki çalışmaları nedeniyle defalarca tutuklandı. 1995-1998 yılları arasında hapse giren Dr. Mahmud Hüseyin, 2004'te Müslüman Kardeşler Mektebet'ül İrşad üyeliğine seçildi. Halen İhvan'ın genel sekreteri olarak görev yapmaktadır.

Dr. Mahmud Hüseyin

Bundan tam yetmiş sene evvel İmam Hasan el-Benna Allah'ın izniyle şehit olarak ahirete irtihal etti. İmam'ın şehadeti ümmet için yeni bir milad olmuş ve ümmeti uyanışa geçirmiştir. El-Benna İslami bir çevrede yetişti. Ailesi, mütedeyyin insanlardan oluşmaktaydı. Kendi asrında bir alim, bir hatip idi, davasına ve dinine çok önem verirdi. Davasına hayatını, malını ve bütün çabasını adadı. Böylece insanlar onu sevdi ve davet ettiği mesaja bölük bölük iman ettiler. Onun davası son derece anlaşılır ve basitti. Kendisinin de ifade ettiği gibi Müslüman Kardeşler hareketi genel bir harekettir. Belli bir grubu hedef almaz, hiçbir şekilde milliyetçiliği kabul etmez. Daima birleşmeyi ve bir olmayı temenni eder. Böylece bu çalışma, daha pak ve güçlü olacaktır. Nerede olursa olsun hakkı savunmaktadır. İcma'yı sever, ayrılıktan nefret eder. Hasan el-Benna'nın hareketi kurduğu zamanlar Müslümanların zor zamanlardan geçtiği zamanlardı. Zira İslam hilafeti kaldırılmış, İslam'a savaş açılmıştı. İşte tam da bu vakitte Hasan el-Benna'nın kurmuş olduğu hareket, beklentiler doğrultusunda hakkı haykıran bir ses oldu. Kur'an ve sünnet anlayışının doğru anlaşılmasını sağladı. Hasan el-Benna'nın davası ümmetin kalbinde bir umut olarak yeşerdi. Süveyş kanalında İngilizlere karşı, Filistin'de Siyonistlere karşı İhvan her zaman ön saf-

larda cephe alarak düşmanlara karşı İslam'ı yüceltme gayreti içerisine girmişti.

Evet Hasan el-Benna daha 43 yaşında iken İslam hilafetinin dönmesi ve ümmet için hayatını feda etti. Düşmanlar Hasan el-Benna'nın davasını bitirmek ve düşüncelerini tarihe gömmek için toplandılar ve onu şehit ettiler. Fakat İmam el-Benna'nın şehadeti yeni bir dirilişe vesile oldu. Allah'ın daveti başka insanlar eliyle yayılmaya devam etti. İmam el-Benna gerisinde bütün ümmet için altın değerinde bazı nasihatler bıraktı. Nitekim el-Benna şöyle demektedir: "Sizler iş yapacak olan kişilersiniz. Sakın ola ümitsizliğe düşmeyin. Çünkü ümitsizlik Müslümanın ahlakından değildir. Ölümü arzulayın, dünya hayatına bağlanmayın. Bilin ki ölüm muhakkak sizi bulacaktır. Madem ölüm sadece bir sefer olacaktır, öyleyse bu ölüm Allah yolunda olsun ki ahirette kazançlı çıkanlardan olalım." Bizlerin yapması gereken ise bu sözleri yaşamak ve uygulamaktır. Allah İmamımız Hasan el-Benna'ya rahmet eylesin, bizlere onun yolunda sebat etmeyi nasip eylesin. Bizleri dava önderimiz Muhammed Mustafa (s.a.v) ile cennetinde buluştursun.

DR. İBRAHİM MUNİR KİMDİR?

MÜSLÜMAN KARDEŞLER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI

Dr. İbrahim Munir Mustafa, 1 Haziran 1937'de Mısır'ın Giza kentinde doğdu. Tam adı Ahmed İbrahim Munir Mustafa'dır. Küçük yaşta Müslüman Kardeşler'e katıldı. Mısırlı lider Cemal Abdül Nasır'ın suikast girişimini takiben 1950'lerde Mısır'da ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. 1975'te serbest bırakıldı ve Körfez ülkelerine gitti. 1980'lerin başında İngiltere'ye taşındı.

İbrahim Munir Mustafa, İngiltere'deki Müslüman Kardeşler cemaatinin en kıdemli üyesidir. Şu anda Müslüman Kardeşler Genel Başkan Yardımcısı ve Batı'daki Müslüman Kardeşler'in sözcülüğü görevini yürütmektedir.

1990'larda Uluslararası İslami Yardımlaşma Vakfı, Tekaful Vakfı ve Rönesans Vakfı'nın direktörlüğünü yaptı. Munir ayrıca, "Risalat al-Ikhwan" (Müslüman Kardeşler Mesajı) olarak bilinen Londra merkezli derginin genel yayın yönetmenidir.

2013 Mısır darbesinden bu yana, Müslüman Kardeşler'in Londra ofisi, Mısır dışındaki Mısırlı Müslüman Kardeşler'in de fiili merkezi haline geldi ve İbrahim Munir de bu merkezin başında yer almaktadır.

Dr. İbrahim Munir

Burada öyle bir konudan, öyle bir adamdan bahsediyoruz ki aynı bu anma programında olduğu gibi şehadetinden 70 sene sonra bile Hasan el-Benna şu anda dünyanın dört bir tarafında hatırlanmaktadır. Biliyoruz ki davasını yaymasına engel olmak için el-Benna'yı kendi devleti bizzat öldürmüştür. Allah kendisine rahmet eylesin.

Kafirler ve bozguncular ne yaparlarsa yapsınlar Allah'ın dinini ve davasını söndüremeyecekler. Zira bütün dünya Hasan el-Benna'nın şehit edildikten seneler sonra bile davasının nasıl yayıldığını gördü. Hasan el-Benna daha yirmi yaşında Kur'an

ve sünnet eksenli bir dava çalışması başlatmıştır. O, kendisinden sonra gelen pek çok alim ve şehide örnek olmuştur. O, ruhun Kur'an ile arındırılabilmesine gönülden inanırdı. Hadis-i şerifte belirtildiği gibi: "Allah (c.c) her yüz senede bir, bu ümmete dini yenileyecek (canlandıracak) bir müctehid gönderir.". Müslüman Kardeşlerin kuruluşu üzerinden 90 yıl geçti. Yeryüzündeki zalimlerin, mal sahiplerinin ve bozguncuların hiçbiri bu kutlu davayı bitirmeyi başaramadılar. Yaklaşık bir asır boyunca dimdik ayakta duran bu hareket, Allah'ın izni ile gelecek asırlarda da İslam dini-ne hizmet etmeye devam edecektir. Mısır'daki askeri

darbeden sonraki senelerde bazı insi ve cinsi şeytanlar, Müslüman Kardeşlerin bir terör örgütü olduğu iftirasını yaymaya çalıştılar. Fakat herkes biliyordu ki Müslüman Kardeşler hareketi, kavmiyetçilikten ve aşırılıktan uzak durmuştur. Allah'a, Resulüne ve

Kur'an'a iman etmiş dinleyicilerimiz, İslam sancağını taşıyan bu devlet, ümmet ve bütün Müslümanlar için şunu temenni ederiz ki bizleri tek bir kalpte buluştursun ve bu ümmeti hakkettiği itibara kavuştursun.

Hasan el-Benna'nın kurmuş olduğu hareket, beklentiler doğrultusunda hakkı haykıran bir ses oldu. Kur'an ve sünnet anlayışının doğru anlaşılmasını sağladı. Hasan el-Benna'nın davası ümmetin kalbinde bir umut olarak yeşerdi. Süveyş kanalında İngilizlere karşı, Filistin'de Siyonistlere karşı İhvan her zaman ön saflarda cephe alarak düşmanlara karşı İslam'ı yüceltme gayreti içerisine girmiştir.

PANEL KONUŐMALARI

AHMET VAROL KİMDİR?

1962 Artvin, Yusufeli doğumludur. İlk, orta ve lise öğrenimini kendi memleketinde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni bitirdi. İstanbul Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Hadis alanında yüksek lisans yaptı. 1984'ten bu yana basın alanında çalışmaktadır. Şimdiye kadar birçok periyodik yayın organında genelde dış politikayla, özelde İslam dünyasıyla ve Filistin davasıyla ilgili yazıları neşredilen Ahmet Varol'un, Yeni Akit gazetesinde İslam dünyasındaki gelişmeler ile ilgili düzenli olarak makaleleri yayımlanmaktadır.

Ahmet Varol

12 Şubat tarihi İmam Hasan el-Benna'nın şehadetinin 70. Yıl dönümüdür. İmam el-Benna şehid oldu; fakat düşünceleri, fikirleri ve örnekliliğiyle bizlerin arasında yaşıyor. İmamın şehadetinden bu yana 70 yıl, Müslüman Kardeşler teşkilatını kurmasından bu yana ise 91 yıl geçti. Kendisi 1906 yılında dünyaya geldi ve 22 yaşında daha bir genç iken 1928 yılında hareketin öncüsü olarak Müslüman Kardeşler Cemiyetini kurdu. Ama bundan daha önce de halk arasında davet çalışmalarını başlatmıştır. Zira İslam ümmetinin yeniden yapılanmaya ve şekillenmeye ihtiyacı vardı. Ümmet, bütünlüğünü kaybetmiş ve otoritesinden mahrum bırakılmıştı. Hilafet müessesesinin ortadan kaldırılması ve İslam coğrafyasının küçük parçalara ayrılması nedeniyle ümmetin tekrardan bilinçlenmeye ve uyanmaya ihtiyacı vardı. Hasan el-Benna ise bunu 1928 yılında bir harekete dönüştürdü Bunun üzerinden 21 yıl geçtikten sonra 1949 yılında da şehit edildi. Bu program vesilesiyle onu rahmetle anıyor ve şehadetinin Allah katında makbul olmasını diliyoruz.

Tarihte iz bırakmış ve önemli yerlere sahip lider kişiler ve şahsiyetler zaman zaman belli vasıflarla anılmışlardır. Hasan el-Benna da genellikle İmam Hasan el-Benna diye vasıflandırılmıştır. Nitekim imam, önder demek-

*Bizler yazıyoruz;
fakat yazdığımız şeyler satırlar
arasında kalıyor. İmam
el-Benna sadece yazmakla ve bu
yazdıklarını insanlara
aktarmakla yetinen bir kimse değildi.
Aynı zamanda bir
dava önderi ve bir hareket adamıydı.*

tir. Bu yüzden namazda önümüze geçerek bizlere namaz kıldırın kişilere imam deriz. Çünkü o kişiler namazda bizlere önderlik ederler. İşte Hasan el-Benna da hilafetin ortadan kaldırılması sebebi ile ümmetin lidere ihtiyacı olduğu sırada bir hareket başlatmıştır. Bundan dolayı da imam ve lider sıfatı almıştır. Bu önder, çalışmalarını sadece İngiliz sömürgecilerinin çizdiği sınırlar içerisinde bırakmamıştır. Bu fikirleri bütün İslam coğrafyasına ve hatta İslam coğrafyasının da ötesine ulaştırmıştır.

Bütün konuşmalarda öne çıkan bir şey vardı. O da; Hasan el-Benna'nın sadece bir fikir adamı olmadığıydı. Bizim gibi sıradan bir yazar değildi. Bizler yazıyoruz; fakat yazdığımız şeyler satırlar arasında kalıyor. İmam el-Benna sadece yazmakla ve bu yazdıklarını insanlara aktarmakla yetinen bir kimse değildi. Aynı zamanda bir dava önderi ve bir hareket adamıydı.

DR. MARUF ÇELİK KİMDİR?

DAVET VE KARDEŞLİK VAKFI BAŞKANI
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI

Mardin'de 1974'te doğdu. İlk ve Ortaokul çağında medrese eğitimi aldı. Medreseden mezun olduktan sonra ilkokulu 1990'da, Ortaokulu 1992'de dışarıdan sınavla bitirdi. Şanlıurfa İHL'yi 1995'te bitirdi. 1996-2002'de tıp fakültesini, 2007-2011'de çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanlığını okudu. Şanlıurfa Çocuk Hastanesi'nde çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı ve başhekim yardımcısı olarak çalıştı.

Şu anda İstanbul/Bahçelievler Nisa Hastanesinde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı olarak çalışıyor.

İstanbul Başakşehir ilçesinde oturmaktadır. Evli ve 5 çocuk babasıdır.

Davet ve Kardeşlik Vakfı başkanıdır.

İyi düzeyde Arapça ve Kürtçe (Kurmanci lehçesi) bilmektedir. Arapça'dan Türkçe'ye çevirileri mevcuttur. (Müslümanın Yol Aziği/Mustafa Meşhur, Çocuklarını Değerlendir/M. Ebu Farha).

Davet Mektebi dergisinin yazarıdır.

Nida Yayıncılık Yayın Kurulu başkanıdır.

Hasan el-Benna'nın Davet Metodolojisi

Biz biliyoruz ki Allah Resulü (s.a.v) Mekke'de peygamber olarak gönderildi. 13 sene boyunca orada yoğun tebliğ faaliyetlerinde bulundu. Allah 13 sene sonra yani miladi 622'de Medine'de bir İslam devletinin/medeniyetinin kurulmasını sağladı. 622'de Medine'de İslam devletinin kurulmasından 1924'e kadar yani 1302 sene boyunca, kesintiler olmasına rağmen Müslümanların sahipsiz kalmadığını, İslami bir yönetimin var olduğunu ve onları birleştiren bir hilafeti görülebiliyoruz. Fakat 1924'ten itibaren artık İslam dünyası başsız, halifesiz ve siyasi varlığı olmayan bir yapı oldu. Müslümanların toprakları İslam düşmanları arasında bölüştürüldü ve sömürgeleştirildi. Müslümanlar sadece yönetimi değil, süreç içinde inançlarını ve ahlaklarını da kaybetmeye başladı. Maalesef bugün bazı Müslüman topluluklara baktığımız zaman onlarda İslami eserleri göremeyecek haldeyiz.

1924'te halifeliğin kaldırılmasına bir tepki olarak 1928 yılında Hasan el-Benna Müslüman Kardeşler hareketini kurdu. Bu dönemde başta Türkiye'de Said Nursi, Hindistan'da Muhammed İkbâl ve Mevdudî, Cezayir'de

Malik bin Nebî olmak üzere İslam âleminin farklı bölgelerindeki âlimler, mücahitler ve düşünürler bu tuğyan akımına karşı birer direnç hareketi oluşturdular ve ortaya çıktılar. Bu âlim ve düşünürlerin her birinin kendine özgü özellikleri ve Müslümanlara katkıları vardır. Hasan el-Benna'nın en belirgin özelliği çizgisini, düşüncesini ve metodolojisini çok net bir şekilde anlatabilmiş olmasıdır.

İmam el-Benna, Risaleler'in farklı yerlerinde İhvan düşüncesini ve kendi davet yöntemini açıklarken özetle diyor ki: "Davetimizin en belirgin özelliği İslami olmasıdır. Ben İslam'a herhangi bir eklemeye veya çıkarmaya bulunmadım. Bizler insanları Hz. Muhammed'in getirdiği dine davet ediyoruz." Bir kitabında da şöyle güçlü bir iddiada bulunuyor: "Müslümanlar sahip oldukları önyargılardan vazgeçip Kur'an'ı Kerim-i ve Sünnet-i Seniyye'yi önlerine koyup incelemede bulunurlarsa, bizim düşüncemizden farklı bir düşünce bulamazlar."

Hasan el-Benna İhvan'ı on temel/rükün üzerine kurmuş ve net bir metot oluşturmuştur. Bu on rükün şunlardır: Fehm/İslam'ı anlamak, ihlâs, amel, cihad fedakârlık, itaat, sebat, tecerrüd/adanmışlık, kardeşlik ve güven.

1924'ten itibaren artık İslam dünyası başsız, halifesiz ve siyasi varlığı olmayan bir yapı oldu. İslam düşmanları arasında bölüştürülen bir parça oldu. Bölündü ve sömürgeleştirildi. Fakat Müslümanlar sadece yönetimi değil, süreç içinde inançlarını ve ahlaklarını da kaybetmeye başladı. İşte 1928'de Hasan el-Benna bütün bu yaşanan olaylar üzerine Müslüman Kardeşler teşkilatını kurmaya karar verdi. Hasan el-Benna'nın en belirgin özelliği çizgisini, düşüncesini ve metodolojisini anlatabilmiş olmasıdır. İmam el-Benna Risaleler'in farklı yerlerinde İhvan düşüncesini ve kendi davet metodunu açıklarken demektedir ki: Bizler Hz. Muhammed'in (s.a.v) getirdiği İslam'a davet ediyoruz."

Fehm rüknünün önemi, İslam için çalışanların ortak bir düşünceye sahip olmalarının gerekliliğinden kaynaklanmaktadır.

İhlâs, her şeyden önce niyetin samimi olmasıdır.

Amel, İslam için çalışmak çaba sarf etmektir.

Cihat, zirve bir ameldir.

Fedakârlık, insanın Allah yolunda kendini feda etmesidir.

İtaat ise bir yapı ve kurumsal çatı altında yöneticilerin emirlerinin yerine getirilmesidir.

Sebat, her türlü zorluğa rağmen insanın davasında direnç göstermesidir.

Tecerrüt ise kişinin davasına odaklanması ve kendini ona adanmasıdır.

Kardeşlik, olmaması durumunda hiçbir yapının varlığını devam ettiremeyeceği bir kavramdır.

Güven, aşına olduğumuz bir kavramdır.

Hasan el-Benna ile meşhur bir söylem vardır: Hasan el-Benna'ya neden kitap yazmıyorsun, diye sorulmuş ve kendisi, 'Ben kitap yazmıyorum, insan yetiştiriyorum' diye cevap vermiştir. Aslında İmam el-Benna'nın iyi düzeyde kitap yazdığını da görmekteyiz. Risaleler kitabı el-Benna'nın kültürel mirası içerisinde 15. kitap olarak nitelendirilmektedir.

İmam el-Benna'nın düşüncesinin netliğini ifade etmek için iki örnek vermek istiyorum: Birincisini fehm rüknü üzerinden vereceğim. İmam el-Benna, 'Bizim davamız Kur'an ve sünnettir', 'Yolumuz Ehl-i Sünnet vel Cemaat yoludur' veya 'Davamız selef-i salihin davasıdır' diyebilirdi. Fakat bu gibi kavram ve ifa-

deler yoruma açıktır. O, bunun yerine İslami anlayışını yirmi maddede somutlaştırdı ve bizzat yazdı. Kendisinden sonra gelen âlimlere bu maddeleri etraflıca incelediler. Yusuf el-Karadavi sadece fehm maddelerini açıklamak için 9 eser yazmıştır. Bu maddeler zaman içinde farklı âlimlerce incelenmiş ve yaygın bir şekilde kabul görmüştür. İhvan'a katılan ve daha sonra İhvan'dan ayrılarak İhvan aleyhinde güçlü söylemlerde bulunan Mısırlı meşhur âlim Muhammed Gazali bu hususta ilginç bir örneği teşkil ediyor. Zira kendisi özgün bakış açılarına sahip ve eleştirel düşünce gücü yüksek birisi olarak kabul edilmesine rağmen bu 20 maddeyi incelemek için yazdığı eserine 'Müslümanların Kültür Birliğinin Anayasası' anlamındaki ismini vermiştir. Gazali bu isimlendirme ile Müslümanları bu yirmi madde çerçevesinde ortak bir düşüncede buluşmaya davet etmiştir.

Muhammed Gazali gibi bir âlimden, "Bu maddelerden filanca maddenin artık zamanı geçti, bunlar yerine artık şu maddeler eklenebilir." gibi bir itiraz beklerdik; ama o böyle bir söylemde bulunmamıştır. Çünkü bu maddeler İslam'ın usulü ile alakalı maddelerdir. Mesela birinci maddeyi inceleyelim, bu madde ne kadar gerekli? Nedir birinci madde? 'İslam hayatın tüm alanlarını kuşatan kapsamlı bir dindir.' Yani İslam hayatımızın tümüne müdahale ediyor. İncancınızı İslam'a göre, ticaretinizi ve eğitiminizi şu sisteme göre düzen-

leyin diye bir anlayışı İslam kesinlikle kabul etmiyor. İslam dini, incancımızı düzenlediği gibi tuvalet adabını ve hatta tuvalete giriş çıkışımızı bile düzenliyor. İkinci madde Müslümanın Kur'an ve sünnet bakışını ve yaklaşımını ifade ediyor. İmam el-Benna üçüncü maddede şöyle diyor: "Sadık, düzgün ibadetin ve mücahedenin lezzet ve nuru vardır." Yani kişinin güçlü bir imanı ve iyi bir İslami yaşantısı var ise yüce Allah bu insana keramet verebilir ve bu insan veli olabilir. Fakat bunun bazı hatalara sebep olmaması gerekir. Bunlar bizi rüyalarla amel etmeye ve rüyalardan hükümler çıkarmaya sevk etmemelidir. Altıncı madde şöyle belirtilmiştir: "Günahsız ve masum olan Peygamber (sav) dışında herkesin görüşü alınabilir ve terk edilebilir." Bugün İslam âleminin çektiği en büyük sıkıntılardan birisi bizim bazı insanları kutsamamızdır. Evet, biz teoride tek masum kişinin Hz. Peygamber olduğuna inanıyoruz, fakat pratikteki eylemlerimiz bizleri yalanlamaktadır. Bunun sonucu olarak şeyhimizin ve hocalarımızın hatalarını göremiyoruz. Devam eden maddelerde içtihad yaklaşımı ve diğer temel konularla ilgili bilgiler işlenmektedir. Öncekilerden, selef âlimlerden bizlere intikal etmiş olan İslam kültürüne bizlerin bakışı nasıldır, ne olmalıdır? Bunları İmam el-Benna kendi risalelerinde o kadar veciz, anlaşılır ve net bir şekilde ifade etmiştir ki aslında çok da bir şerh faaliyetine gerek kalmamıştır.

Bu maddeler incelendiğinde içlerinde bütünlük ve uyumluluk olduğu ve hiçbirisinin göz ardı edilemeyeceği net bir şekilde görülecektir. Birinci madde ne kadar gerekli ve vazgeçilmez ise en sondaki yirminci madde de –ki bu madde Müslümanların birbirlerine bakışını ve tekfir hastalığına karşı tedbir almak gerektiğini ifade ediyor- o kadar gerekli ve vazgeçilmezdir. Yani biz ne birinci maddeden ne de yirminci maddeden vazgeçebiliriz.

İhvan düşüncesinin üçüncü rüknü ameldir, Müslümanların İslam için çalışmasıdır. Bunu İmam el-Benna soyut olarak bırakmamış ve “Ey Müslümanlar, İslam için çalışın” demiştir. Çalışmayı yedi basamak veya aşama olarak ifade etmiştir. Her bir basamak için araçlar, yöntemler ve gereçler belirlemiştir. Aşamaların sıralamasının zorunluluğunu da ifade etmiştir. Birincisi bitmeden ikincisine, ikincisi bitmeden üçüncüsüne veya dördüncüsüne geçiş yapılmamalıdır. Bu aşamaların birincisi Müslüman birey yetiştirmektir. İmam el-Benna Müslüman bireyin özelliklerini on maddede özetlemiştir. İkinci aşama Müslüman aile, üçüncü aşama Müslüman bir toplum oluşturmak, dördüncü aşama; gerek maddi gerekse manevi açıdan toplumun üzerinde yaşadığı toprakları sömürgecilerin egemenliğinden kurtarmak ve bu toprakları özgürleştirmek, beşinci aşama İslam devletini kurmak, altıncı aşama Müslüman devletlerini bir araya

Davetimizin en belirgin özelliği İslami olmasıdır. Ben İslam'a herhangi bir eklemede veya çıkarmada bulunmadım. Bizler insanları Hz. Muhammed'in getirdiği dine davet ediyoruz

getirerek İslam hilafetini kurmak, yedinci aşama ise bunun da ötesine geçerek evrensel İslami rehberliği tesis etmektir. Yani İslam'ı herkes benimsemeyebilir veya tüm ülkeler İslam ile yönetilmeyebilir. Fakat İslami değer yargılarıyla birey ve toplumların buluşmasının zemini oluşturulmalıdır.

El-Benna değişimin fertten başlaması gerektiğini ve bunun temel yönteminin terbiye/eğitim ve kalbe dokunmak olduğunu ifade ediyor. Değişimin başlangıç noktası gönül olmalıdır. Marifetullah, irfan ve yüce Allah'ın bilinmesi insanın kalbine bahşedildiği zaman artık o kalp donuk, silik ve hareketsiz duramaz. Artık o kalp halden hale girer, dönüşüme tabi olur. O dönüşükçe fert ve toplum dönüşür. Kalp çalıştıkça fert de çalışacak, aile çalışacak ve toplum değişecektir. Burada dönüşümün başlangıç noktası yüce Allah'ı tanımaktır. İmam el-Benna, İhvanın hedefini ifade ederken şunu

söyler: “İhvan’ın temel hedefi gerçek İslam öğretileriyle yetişmiş ve hayatının tüm alanlarını İslam boyasıyla boyamış bir nesil yetiştirmektir.”

El-Benna bu değişimin silah gücüyle veya başka bir baskıcı ve doğal olmayan sistemle değil, gönüllü olarak ve zorlamalara başvurulmadan gerçekleşmesi gerektiğini ifade ediyor. Keza bu değişimin aşamalı ve sabırla olması gerektiğini vurgular ve işi aceleye getirip meyveyi erken koparmaya çalışanlara ciddi eleştiride bulunuyor: “Yol ve yöntem bellidir. Ben bu yöntemi Resulullah’ın (sav) sünnetinden öğrendim. Bunda ben ictihad edemem ve bu yöntemi değiştiremem. Ama siz yolun uzak olduğunu iddia ediyorsanız yapmanız gereken şey çabalarınızı arttırmaktır.” Bizim, yolu kısaltmaya kesinlikle hakkınız yok.

Müslüman Kardeşler Hareketi’nin Bazı Karakteristik Özellikleri

İhvan Hareketi, İslam’ı bir bütün olarak ele almayı zorunlu gören bir harekettir. Bu hareketin tasavvurunda inancı düzgün, ahlakı sorunlu bir birey veya toplum kabul edilemez. El-Benna’ya göre inancımızda, duygu ve düşüncelerimizde, yaşantımızda, sosyal ve siyasal olaylara bakışımızda, insanlarla ilişkilerde, ticaretle, eğitimde ve tüm hususlarda Müslüman olmakla emrolunmuşuz.

“İslâm, hayatın bütün yönlerini kuşatan KAPSAMLI bir nizamdır. Şu halde o; hem devlet ve vatan, hem hükümet ve ümmettir. Hem ahlâk ve kuvvet; hem rahmet ve adalettir. Hem kültür ve kanun; hem ilim ve hükümdür. Hem madde ve servet; hem kazanç ve zenginliktir. Hem cihad ve davet; hem ordu ve fikirdir. Doğru bir inanç ve sahih bir ibadet olduğu gibi.” (El-Benna, Eğitim Risalesi, Fehm, madde 1)

İhvan Hareketi, tüm Müslümanları kardeş gören, çalışmalarında ırk, bölge vb. coğrafik faktörleri ölçüt olarak kabul etmeyen, İslam inancını temel birleştirici odak/ unsur gören ve ÜMMET anlayışına sahip bir harekettir. “Müslümanın milliyeti inancıdır.” “Her Müslümanı kardeş bilmeli; onun üzüntüsü ile üzölmeli, onun sevinci ile sevinmelisin. “Lailahe İllallah Muhammed’ün Resulullah” diyen her Müslümanın yaşadığı toprak parçasını Yüce Allah’ın korunmasını, savunulmasını, onun halkının iyiliği için çalışılmasını istediği bir toprak parçası olarak görmelisin.” (El-Benna, İnsanları Neye Davet Ediyoruz)

İhvan Hareketi, ictihadı ve mezhepleri kabul etmekle beraber; Müslümanları Kur’an ve Sünnet’e dönmeye, zaman içerisinde oluşan tortu, bid’at ve hurafelerden arınmaya davet eder. O, bu yönüyle selefi (Selefi-i Salihin izinde) bir harekettir. O ictihad düzeyinde olmayan müslümanları ictihadi konularda müctehitlere, temel

konularda ise temel iki esasa başvurmaya davet eder.

“Kur’an ve Sünnet İslâm’ın hükümlerini öğrenmek için her Müslümanın başvuru kaynağıdır. Kur’an-ı Kerim tekellüf ve ta’assuf olmaksızın Arap dilinin kurallarına uygun olarak anlaşılır. Pak Sünnet’i anlamak için güvenilir hadis âlimlerine başvurmak gerekir.” (El-Benna, Eğitim Risalesi, Fehm, madde 2)

İhvan Hareketi, Resulullah’ın (sav) izindedir. Çünkü, İhvan Sünnet’le amel etmeyi önemser ve O’nun (sav) örnekliliğini esas kabul eder.

İhvan Hareketi, tasavvufi bir hakikattir. Çünkü zikir ve manevi yaşantıyı ihmal etmez. Züht ve terbiyeyi kalkınmanın esası kabul eder.

İhvan Hareketi siyasi bir oluşumdur. Çünkü Müslümanların dertleri ve yönetimi başkalarına bırakılmaz.

İhvan Hareketi, sportif bir çalışmadır. Çünkü bedeninde hakkının farkındadır.

İhvan Hareketi, kültürel ve ilmi bir kuruluştur. Çünkü ilim ve kültürsüz bir medeniyet düşünülemez.

İhvan Hareketi, sosyal bir kuruluştur. Çünkü birey ve toplumun sorunlarına çözümler sunar.

İhvan Hareketi, VASAT bir harekettir. Aşırı uçlarda olmamak şartıyla tarikat ehlinin, ilmi çizgisi ile selefinin ve ifrat ve tefrite saplanmayan tüm Müslümanların kendilerini bulabileceği bir harekettir.

Müslüman Kardeşler düşüncesi ile ilgili okuma ve araştırmalarımız bizi yukarıdaki sonuçlara götürüyor. Peki, bu düşüncenin kurucusu/banisi bunu nasıl tasvir etmiştir?

“Ey Müslüman Kardeşler!

Sizler, ne bir hayır kuruluşu, ne bir siyasi parti ve ne de sınırlı bazı amaçlar için kurulmuş bir heyetsiniz. Sizler, bu ümmetin kalbinde yer alan ve Kur’an’la insanları selamlayan yeni bir ruh, Allah’ın marifetiyle maddenin karanlığını dağıtan bir nur ve Resûlullah’ın (s.a.v) davetini haykıran yüce bir sedasınız.

Sizlere, ‘İnsanları neye davet ediyorsunuz?’ şeklinde bir soru yöneltildiğinde şöyle cevap veriniz: Bizler, Hz. Muhammed’in (sav) getirdiği İslam’a davet ediyoruz.” (İmam Hasan el-Bennâ (rh.a))

El-Benna İhvan’ı 5 sözcükte özetlemiştir:
SADELİK, DAVA ERİ OLMAK, NAMAZ, TİLAVET, İSLAMI YAŞANTI (AHLAK)

BEŞİR ERYARSOY KİMDİR?

Yazar, çevirmen. 1950 Mardin doğumlu. Ebulula Mardin İlkokulu (1963), Mardin İmam Hatip Okulu (1970), İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü 1975 mezunu. Gümüşhane ve İstanbul'daki çeşitli okullarda 6 yıl öğretmenlik (1981), yurtdışında 3 yıl mütercimlik yaptı (1984), yurda dönüşünde Şamil Yayınevinde yayın müdürü olarak çalıştı. 1988'den itibaren bir süre serbest çalıştı. Bu süre içinde eski ve yeni müelliflerin eserlerinden Arapça'dan Türkçe'ye tercüme etti. 1996-2000 arası öğretim üyesi olarak Rotterdam İslam Üniversitesi'nde Arapça, mezhepler tarihi ve akaid gibi dersler verdi. Dönüşünde te'lif ve tercüme çalışmalarına devam etti. 2003 yılından itibaren İstanbul'da öğretmenlik mesleğini sürdürdü. Makaleleri haftalık Tevhid ve Hicret Gazeteleri ile aylık Düşünce Değişim ve Mektep dergilerinde yer aldı. Ayrıca Risale Yayınevi tarafından yayımlanan Sosyal Bilgiler Ansiklopedisi ile Şamil İslam Ansiklopedisine ilmi danışmanlık yaptı, çeşitli makaleler yazdı, tercümelerine katkıda bulundu.

İmam Hasan el-Benna'nın İslam Dünyasına Tesirleri

Kendisini anma, huzur ve lezzetine nail olduğumuz başta Hasan el-Bennâ olmak üzere bu ümmetin ayakta durmasına kaniyla ve mürekkebi ile katkıda bulunan herkese Cenab-ı Allah'tan sonsuz rahmetler dilerim.

Merhum Hasan el-Bennâ'nın, İslâm'ın farkında olan, İslâm'ı keşfetmiş olan ve İslâm'ı bütün boyutlarıyla idrâk etmiş olan her Müslüman gibi benim için de ayrı bir ehemmiyeti vardır. Ona çok şeyler borçluyuz ve hepiniz gibi ben de ona çok şey borçlu olanlardan birisiyim.

Daha İmam Hatip sıralarında 70'li yıllarda bir öğrenci iken yirmi tane tavsiyeyi ihtiva eden çok küçük ebatta galiba 6-7 sayfalık bir broşür elime geçmişti.

Bu tavsiyeler, birçoğumuzun bildiği Müslümanın günlük hayatında riayet etmesi gereken çok önemli hususlar idi. Namaza muntazam olarak devam etmekten tutun da Kur'ân'ı muntazam olarak okumaya, pazartesi, perşembe günleri oruç tutmaya varıncaya kadar fevkalade

güzel tavsiyeleri ihtiva ediyordu ve doğrusunu isterse-
niz bunları okuduğum zaman bir genç Müslüman ola-
rak içime çok ciddi bir ferahlık gelmişti.

Aradan zaman geçti, 75'li yıllarda "Müzekkirâtu'd-Da've-
ti ve'd-Dâiye" adıyla İmam el-Bennâ'nın hatıratını oku-
dum. O hatıratı okuduğum zaman çok farklı bir şahsiyet
ile karşı karşıya olduğumu görünce, hamdolsun 1979
yılında bu kitabı tercüme etmek nasip oldu. 1980 ya da
1981 yılında neşredildi. O yıllar, "1980 Kenan Evren as-
keri darbesi" yılları idi. Bu dönemde askerlik yaparken
yayınevi tarafından bu kitap basılı olarak tarafıma şe-
hirdeki sivil bir adrese yollanmıştı. Ben de o kitabı al-
dım ve bir şekilde kışlanın içerisine soktum. Daha son-
ra o kitabı biz günlerce yatsı namazlarından sonra en
az 30-40 arkadaş birlikte okuduk. Bu kitabı okuyan kişi
okudukça ayrı bir heyecan ve İslâm'a sarılmanın ayrı
bir gayret ve heyecanını duyuyordu, yaşıyordu.

Bununla şunu da gördük ki: Kefereler, zalimler ve em-
peryalistler aslında bir Müslümanın kanını dökerek,
onu öldürerek ve cesedini ortadan kaldırarak davasını
bitireceklerini zannederler iken gerçekten çok kısır bir
hareket içine düşerler ve ben bunun şahitlerinden bi-

riyim. Muhterem Genel Sekreter İbrahim Münir Beyefendinin de konuşmalarında belirttiği gibi onlar: İmam el-Bennâ'yı öldürdük, dediler. Fakat şu an dünyanın yüzlerce, binlerce yerinde hala Hasan el-Bennâ'nın hatırası yaşamaktadır ve diri tutulmaktadır. Konu, üzerinde kısaca konuşulup geçilecek bir konu değildir.

O zamanın şartlarında İmam Hasan el-Bennâ ve arkadaşlarının bizlere hatırlattıkları en büyük şey belki de şu anda paramparça edilmiş ve bütünlüğünü kaybetmiş bir İslâm'ın var olduğuydu. O, bizlerin ve bütün Müslümanların dikkatini İslâm'ın bütünlüğüne çekti: "İslâm, din ve devlettir; İslâm, kışla ve camidir; İslâm mihrap ve kılıçtır" derken İslâm'ın bütünlüğüne ciddi manada vurgu yapıyor, bütünlüğü ihâtalı bir şekilde anlatıyordu. İmam el-Bennâ, ibadet ve zikirlerle sınırlandırılmış bir İslâm anlayışından, İslâm'ı Allah'ın özellikle zikrettiği boyutlarda idrâk etmek noktasında herkesin dikkatini çekmiştir.

O zamanın şartları içerisinde el-Bennâ, İslâm ümmetinin parçalanmış hali yanında siyasî, fikrî, ahlâkî ve kültürel sömürü altında olduğunu çok derin ve esaslı bir şekilde hissetmiş ve bu hususa bilhassa ümmetin dikkatini adeta canhıraş feryatlarla; fakat kalbimize ve ruhumuza da hitap etmeyi ihmal etmeyerek dikkat çekmiştir.

Hasan el-Bennâ hiçbir zaman İslâm'ın çevrede olup biten hadiselerle bigane kalamayacağını şuurlu bir mümindir. İslâm ümmetinin başlarında bulunan yöneticilerin iplerinin gerçekte kimlerin elinde olduğunun farkına vararak, onlara İslâm'a dönmenin ve İslâm'ın gereklerini yerine getirme sorumluluğunu ümmetin şu veya bu bölgesinde yaşayan Müslümanların başındaki yöneticiler olarak birinci dereceden mesul olduklarını söylüyor ve onlara İslâm'ı hayata geçirmeye mecbur olduklarını tekrar hatırlatıyordu.

Zalim yöneticilere zalimliklerini hatırlatarak geçmiş zalimlere de bu dünyanın kalmadığını söylemekteydi. Onlara zalimlerin âkıbetini hatırlatacak kadar davası uğruna yiğit ve en ufak bir tehlikeyi dikkate almayan, söylemesi gereken hakkı zalim bir kimsenin önünde dile getirebilen birisiydi.

Bununla kalmamış, İhvân'ın kuruluşu ve İslâmî hilafetin çöküşü ile birlikte İslâmı ve Müslümanları ihya etmek istercesine Müslüman Kardeşler Teşkilatını kurmuştur. Bu da Cenab-ı Allah'ın üzerinde durulması, düşünülmesi ve dikkat edilmesi gereken bir takdiridir. Emperyalistler, siyasî olarak hilâfeti tam tasfiye ettiklerini zannettikleri bir zamanda, hilâfetin tekrar ümmetin hakiki mirası ve asr-ı saadetteki dönemi gibi yeniden ihya edilmesi gerektiğini vurgulayan birisiydi.

Hasan el- Benna şehid edilmesine rağmen hala dünyanın dört bir tarafında hatırası yaşamaktadır. Bu ümmetin ayakta durmasına kanyla ve mürekkebiyle katkıda bulunan İmam Hasan el-Benna ve diğer bütün alimlere cenabı Allah'tan sonsuz rahmet diliyoruz.

Merhum aynı zamanda hedeflere münferit ve dağınık topluluklar halinde değil, ümmet olarak ve cemaatlerin toplamı ile yürümenin ehemmiyetini vurguluyordu.

Kendisi de bir cemaat lideri olarak zaman içerisinde çeşitli sebep ve gerekçelerle ortaya çıkmış olan İslâmi cemaatlerle çatışmayı ve onlarla kavgalara tutuşmayı hiçbir zaman kabul etmedi. Aksine şu müstesnâ ilkeyi getirdi: "Biz ittifak ettiğimiz hususlarda birbirimizle yardımlaşır, ayrı olduğumuz hususlarda da birbirimizi mazur görürüz." diyerek basiret ve ferasetini göstermiştir.

Bu bakımdan fer'î ihtilâflar üzerinde durmak yerine ümmet olarak ortak hedeflere birlikte yürümenin gerekliliğini ve heyecanını ümmete kazandırmak istiyordu.

Son olarak örnek Müslüman kişiliği... Tıpkı eskiden İslâm ümmetinin ilk dönemlerinde olduğu gibi nezaket ve yücelik içerisinde olması gerektiğini istercesine, bu ümmetin fertlerinin "gecenin âbidleri ve gündüzün süvarileri" olması gerektiği üzerinde durmuş ve böyle bir nesil yetiştirmek için bütün çabalarını ortaya koymuştur.

Aynı zamanda İmam Hasan el-Bennâ bu ümmetin bil-hassa yeniden ilim ve amel ile, ilim ve ahlak ile tarih sahnesinde ortaya çıkabileceğinin ümidini hayatından bir an bile olsun çıkarmadı, gözünden uzak tutmadı. Bu ümmetin er veya geç tekrar Cenab-ı Allah'ın kendisine biçmiş olduğu diğer ümmetlere karşı "şahitlik yapmak" vazifesini yerine getireceğine, bir ümmet olarak bu sorumluluğunu ifa edebileceğine inancını sürekli olarak vurgulamış ve açıklamıştır.

Cenab-ı Allah (c.c) şehitlerimizin önümüzde açtığı yol- da istikamet ile yürümeyle son nefesimize kadar nasip ve müyesser eylesin.

PROF. DR. MEHMET AKBAŞ KİMDİR?

1972 Şanlıurfa doğumlu, imam-hatip mezunu, lisans, yüksek lisans ve doktorayı Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. 2012 yılında doçent oldu. 2018 yılında profesör olarak Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesine atandı.

Suriye, Irak, Pakistan, Suudi Arabistan, Özbekistan, Bosna-Hersek, Tunus, Ürdün ve Amerika'da araştırmalar yaptı. İslam halklarının kaynaşması adına uluslararası sempozyumlar düzenledi. Dicle Kalkınma Ajansında kalkınma kurulu üyesi olarak çalıştı. Davet ve Kardeşlik Vakfı'nın mütevelli heyetinde yer aldı, temsilciliğini yaptı. Merkezi İstanbul'da bulunan Oku-Der'i (Okuma Alışkanlığını Kazandırma Derneği) kurdu. Beş yıl başkanlığını yaptı. Hakkari Eğitim-Bir-Sen'i kurdu. Bir yıl kadar başkanlığını yaptı.

Arapça ve İngilizce bilmektedir.

Bir Hareket Adamı Olarak Hasan el-Benna

Bugün burada Nil Nehri kenarında hayaller kuran bir adamdan bahsediyoruz, bugün burada ümmetin heyecanının kurutulduğu ve bu heyecanın tekrar meydana getirilmesi için çaba sarf eden bir dava adamından bahsediyoruz. Bugün burada kendi dava arkadaşlarına: "Siz bu ümmet içerisinde yeni bir ruhsunuz." diyen bir dava adamından bahsediyoruz. Ben de hocam gibi (Beşir Eryarsoy'u kastediyor) lise son sınıfta iken İmam Hasan el-Benna'nın Risalelerini o renkli kapaklı kitaplara basılmış olan nüshalarını okurken, kendi kendime şunu söyledim: Allah'a yemin olsun ki bu Risaleler, İslam kokmaktadır. Bu, yeni bir ruhtur. Aradan yıllar geçti, üniversitede ders vermek nasip oldu. Edebiyat fakültesinde okuyan bir grup kız öğrenciyi evlerinde ziyarete gittik. Öğrencilerden birine dedim ki: İmam Hasan el-Benna'yı iki hafta içerisinde araştır, gel bize anlat 15 dakika süre vereceğim sana. Kız öğrencimiz iki hafta sonra geldi, bizlere Hasan el-Benna'yı anlattı ve şu cümleyi kullandı: "Hocam, bu yeni bir ruh." Kim olursa olsun İmam Hasan el-Benna'nın yeni bir ruh olduğunu muhakkak surette görecektir ve buna şahit olacaktır. İmam el-Benna daha küçük yaşlarda hadislerin bolca tedris

edildiği bir ortamda yetişiyor. Babası bir muhaddis idi. Güzel bir terbiye alıyor, saatçiliği de öğreniyor. Saatçilik ona saatin parçalarının titizlikle birbirine eklememesi, her Müslüman ferdin bu davaya fert fert eklememesi düşüncesini veriyor ve kendisi de her ferdi bu güzel davaya, bu büyük teşkilata fert fert eklemeye başlıyor. Daha küçük yaşta ortaokul sınırlarında arkadaşlarıyla beraber davet çalışması başlatıyor, kulüp kuruyor; güzel ahlakı geliştirme kulübü. Aynı şekilde haramları men etme kulübü kuruyor, sonra dernekleştiriyorlar. Daha ortaokul çağlarında öğretmeni ona diyor ki: "Hasan! Sen bu tür işlerle uğraşırsan derslerinden geri kalırsın." Hasan el-Benna daha sonra sınıf birincisi oluyor. Kim Allah'ın dinine yardım ederse Allah da her anında ona yardım eder. Ticaretinde yardım eder, derslerinde yardım eder, davasında yardım eder ve hayatın bütün sahalarında ona yardım eder. Hasan el-Benna aynı şekilde lise yıllarında da bu İslami çalışmayı devam ettiriyor. Üniversite yıllarında Mısır'daki siyasi tartışmalara, konuşmalara ve çekişmelere şahit oluyor. Bu, onun gelecekte toplum hakkında ciddi fikirler edinmesini sağlıyor. Gerçekten de İmam Hasan el-Benna bir aksiyon adamı ve hareket adamıdır. Toplumu analiz ediyordu. Hırsızların dilini bile öğreniyordu. Çingenelerin dilini öğrenmiştir, esnafın dilini öğrenmiştir, alimlerin dilini öğrenmiştir. Hasan el-Benna

böylesine çaplı bir hareket adamıydı, dur durak bilmiyordu köy köy, kasaba kasaba, şehir şehir gezerek insanları etkiliyordu. Peki şu soruyu sormamız gerekiyor: Onu, insanları etkileyen bir seviyeye getiren şey neydi? İnsanları nasıl etkiledi? Çok araştırdım, çok okudum ve hala da okuyorum. İmam Hasan el-Benna insanlara hangi özelliği ile tesir etti. Şu tek kelimeye muvaffak oldum: İbadet, Allah'a güzel bir kul olmak.

Bugün, burada 'Ben Rabbimi buldum' diyen bir adamdan bahsediyoruz. Bugün burada insanların Rablerine götürmeye çalışan bir adamı konuşuyoruz. Bu adam on beş yıl boyunca hep hareket halinde oldu. Ne yaptı biliyor musunuz? Köy köy, kasaba kasaba dolaştı. Köylere gitti, köyün camisinde kendi heybesini yastık, paltosunu da örtü yapıyordu. Kimsenin de evine gitmiyordu. Camiye gelenler ile sohbet eder, akşam olunca da orada uyuyordu. Böyle bir adamdı. Böyle bir adamdan, Rabbimi buldum diyen bir adamdan da bu beklenirdi zaten. Bazen trenle gidiyor köylere kasabalara, bazen merkep sırtında, bazen de yürüyerek. Ben inanıyorum ki tek başına o yolları kat ederken Rabbi ile irtibat halindeydi. Peki bütün bu mesafeleri 15 yıl boyunca neden kat etti? Yine onun dilinden dinleyelim: "Bütün bu mesafeyi adam bulmak için kat ettim." Evet "On beş yıl boyunca hep adam aradım" dedi ve o adamları buldu. Kendisi daha hayatta iken ona intisap edenlerin sayısı yarım milyon insana ulaşmıştır. Batı akıllı, istatistiklere çok iyi çalışır. 1928'de

"Bugün burada Nil nehri kenarında hayaller kuran bir adamdan bahsediyoruz, bugün burada ümmetin heyecanının kurduğu vakitte bu heyecanı canlandırmaya çalışan bir dava adamından bahsediyoruz. Zira el-Benna'nın kaleme aldıklarını okuyan kim olursa olsun İmamın yeni bir ruh olduğunu anlayacaktır. Kim Allah'ın dinine yardım ederse Allah da her anında ona yardım eder."

hareketini kuruyor, yıl 1948 aradan sadece 20 yıl geçmiş. Böyle bir adam yirmi yılda yarım milyon insana ulaşmışsa ki 42 yaşındadır, şayet 62 yıl yaşarsa bütün Mısır'ı ve ardından da bu adam dünyayı fetheder. Oryantalist Gib bakın ne diyor: "İslam alemi ile emperyalizm arasındaki mücadele samimi bir liderin ortaya çıkmasını gerektiriyor. Batı dünyası bu adamın Hasan el-Benna olmasından korktu." Neticede Batı bu istatistiği yaptıktan sonra kararını verdi. Bu adam susturulmalıydı, bu adam öldürülmeliydi. Daha sonra çalışmaya başladılar, bir yıl içerisinde bu adamı öldürecekler ve şehit edeceklerdi.

Kendisi, 1400 yıl önce Halit bin Velid'in kullandığı cümleyi kullanıyor. Hani Halit bin Velit Hz. Ebu Bekir tarafından İran Sasani İmparatorluğu üzerine gönderilince İran İmparatoruna şu cümleyi yazmıştı: "Ey Kral! Ya teslim olursunuz ya da üzerinize öyle bir orduyla gelirim ki o ordu sizin yaşamayı sevdiğiniz kadar Allah yolunda ölmeyi sevmektedir." İnsanlar yaşasın diye ölmeye var mısınız? İnsanlar yaşasın diye cihat etmeye var mısınız? İmam Hasan el-Benna bunları söyledi.

Yaşı 43 ve ona kompo kuruluyor. Bu temiz beden, Rab-bimi buldum diyen bu beden 12 Şubat 1949'da Kahire'de şehit ediliyor. Allah onun şehadetini kabul eylesin. İngilizlerle mücadele etti. Müslümanların başına örülen çorapların İngilizlerden kaynaklandığını biliyordu. Hatta İngilizce öğrenmeyi dahi yasakladı. Üzerinde İngilizce yazılı olan çikolataların küçük çocukların eline verilmesini yasakladı. İngilizce gazete ve dergilerin Mısır'da yayılmasını istemedi, neden? Bütün bunların Müslümanlara bir komplekse, İngiliz üstünlüğünü tanımaya sebep olacağını biliyordu. İngilizlere karşı şu cümleyi söyledi: "Cihada merhaba." Cihada merhaba dedi, İngilizler onu incelemeye başladılar. Boyunu, sesini, yediklerini, içtiklerini ve konuştuklarını çok yakından takip etmeye başladılar. Mısır hükümeti ile işbirliği yaparak bu temiz bedeni, Allah'a davet eden bedeni ortadan kaldırdılar. O ortadan kaldırıldı ama davası, fikri, yaymaya çalıştığı inancı ve Allah sevgisi milyonların kalbine yer-

leşti. İslam ülkelerine nasıl yayıldı çok araştırdım, bilgi edinmeye çalıştım. Muhtemelen sebebi şuydu: Mısır'da çok önemli bir üniversite var, Ezher Üniversitesi. Oraya dünyanın her yerinden öğrenciler gidiyor. Muhtemelen İmam Hasan el-Benna bu öğrenciler ile tanıştı. İnanıyorum ki bir öğrenci ile bir defa tanışması yetiyordu. Çünkü Enver el-Cundi şunu söylüyor: "Bu adamın gözleri ışıyordu." Bu adamlar böyledir, aynı Bediüzzaman'da da vardı. Bir öğrenci bir defa konuştu mu onunla, bu davranın o öğrencinin ülkesine girmesine yetiyordu, dava adamları böyledir. Çünkü onlar kalpten konuşurlar. Eğer gece ibadetimiz, Allah'a bağlılığımız ve samimiyetimiz bu derece olursa, böyle onlarca konferansa gerek yok. Onlarca sohbet halkasına gerek yok, onlarca geziye gerek yok. Bir defa bir insana bir cümleyi söyleyin, emin olun Hasan el-Benna'da olduğu gibi o insan sizlere intisab eder. (O sırada panelistlerin elinden tutarak) Böyle kardeş olursak yüreklerden yüreklerle aşk, muhabbet ve Allah sevgisi geçer. Sonunda Allah o Müslümanı muvafak eder. Anlatılacak güzel şeyler var. İnşallah tercüme edilen bu Risalelerden bütün kardeşlerim istifade eder. Elbette ki Kur'an ve sünneti İmam Hasan el-Benna'nın kendi eline aldığı şekilde biz de elimize alacağız. Selef-i salihinin yolundan gideceğiz. Ama bu risaleleri şurada oturan gençler, delikanlılar ve genç kızlarımız; çantalarında, ceplerinde, tramvayda ve trende okuyacaklar ve her biri Allah'ın izniyle birer Hasan el-Benna olacaklar. Ve ahiri da'vaya enil hamdülillahi Rabbil alemin...

Panele gösterilen yoğun ilgi ve geniş katılım, ümmeti gaflet uykusundan uyandıran ve yeniden ihya ve inşa eden Hasan el-Benna'ya, yol haritasına ve fikirlerine olan ihtiyacı gözler önüne sermiştir.

Katkılarından dolayı;

Panelimizin onur konuğu, Müslüman Kardeşler Rehberlik Konseyi Başkanı Muhammed Bedi'nin Vekili Dr. İbrahim Munir Beyefendiye, Genel Sekreteri Dr. Mahmud Hüseyin'e, Davet Birimi Başkanı Prof. Dr. Abdulhalık Eş-Şerif'e katkılarından dolayı şükranlarımızı sunuyoruz.

Panel oturum başkanı gazeteci-yazar Ahmet Varol'a, Panelistlerimiz, Davet ve Kardeşlik Vakfı Başkanı Dr. Maruf Çelik'e, Prof. Dr. Mehmet Akbaş'a ve araştırmacı-yazar Beşir Eryarsoy'a katkılarından dolayı şükranlarımızı sunuyoruz.

Panele katılım sağlayan Sivil Toplum Kuruluşlarımızın kıymetli yöneticilerine, kanaat önderlerimize ve yoğun ilgi ve geniş katılımlarından dolayı kıymetli İstanbullulara şükranlarımızı sunuyoruz.

Panelde emeği geçen Davet ve Kardeşlik Vakfının kıymetli gönüllülerine çok teşekkür ediyoruz. Panel yerinin ayarlanmasına vesile olan kıymetli büyüklerimize ve ev sahibi İstanbul Büyükşehir Belediyesine çok teşekkür ederiz.

Yüce Allahtan nice yeni panel ve programlarda bizleri tekrar buluşturmasını, bu ve benzeri panel ve programların uyanışlara vesile olmasını niyaz ediyoruz.

